

Neem-Dit-Huis-Toe – Gr. 5

Ek en Geld (Hoe om jou geld te bestuur)

Geld self is nooit die berekening van 'n persoon se karakter nie. Dit is hoe ons geld gebruik, wat ons karakter reflekteer. Die Bybel praat nogal baie oor finansies, besigheid, eiendom en besittings. Omtrent 25% van Jesus se onderrig in die evangelies hou verband met geld, rentmeesterskap en die hulpbronne wat God vir ons gegee het. Waarom? “Want, waar jou skat is, daar sal jou hart ook wees” (Luk. 12:34). Daar is 'n direkte korrelasie tussen wat ons doen met ons geld en wat ons werklik waar glo.

Hoe ons omgaan met ons finansies vertel nogal baie van ons karakter. Daar is groot waarde en sukses om die voorbeelde wat ons in die Bybel kry, oor finansies en hoe ons ons geld gebruik, na te volg. Hier is 'n paar dinge wat ek geleer het in my lewe vanuit die leiding van die Bybel, wat jou ook hopelik sal help.

1. Werk hard in jou beroep en God sal jou seën:

Spreuke 10:4 – “n Mens wat nie sy hande uit sy mou steek nie, word arm; dit is vlyt wat ryk maak”.

“Through good times and tough times, entrepreneur-type people will seek new frontiers to explore and to enhance. They will gladly accept any challenge, because through risk and challenge, we grow both in worldly wisdom and spiritual strength”. – Sir John Templeton

2. Gebruik jou geld versigtig – moet dit nie mors nie:

Luaks 12:15 – “Pas op en wees op julle hoede vir elke vorm van gierigheid, want 'n mens se hele lewe is nie afhanklik van die oorvloed van sy besittings nie.

“Beware of little expenses. A small leak will sink a great ship”. – Benjamin Franklin

3. Moet nie skuld maak nie!!!:

Spreuke 22:7 – “Die ryke heers oor die arme; die lener is die slaaf van die man by wie hy leen”.

In 1900, het die gemiddelde persoon in die wereld 22% van sy/haar inkomste gespaar en het geen skuld gehad nie. Maar tot 'n paar jaar gelede het hierdie gemiddeld gedaal tot 3%. Die gemiddelde huishouding in die wêreld is \$14,500 in die skuld, dit sluit nog nie eers die huisverband in nie.

4. Spaar gereeld 'n gedeelte van jou inkomste:

Spreuke 13:11 – “Rykdom wat sommerso gekom het, verminder maklik; wie bietjie vir bietjie bymekaar maak, word ryk”.

“Teach economy. That is one of the first and highest virtues. It begins with saving money”. – Abraham Lincoln

5. Wees eerlik in al jou transakies:

Lukas 16:10 – “Wie in die kleinste dinge betroubaar is, is ook in die groot dinge betroubaar; en wie in die kleinste dinge oneerlik is, is ook in die groot dinge oneerlik”.

6. Wees vrygewig met jou finansies:

Lukas 6:38 – “Gee, en vir julle sal gegee word: 'n goeie maat, ingestamp, geskud en propvol, sal hulle in julle hande gee. Met die maat waarmee julle meet, sal ook vir julle gemeet word”.

Spreuke 3:9-10 – “Vereer die Here met offerandes uit al wat jy besit en met die beste uit jou oes, dan sal jou skure oorvol wees en jou parskuipe oorloop van die wyn”.

2 Kor. 9:7 – “Elkeen moet gee soos hy hom in sy hart voorgeneem het, nie met teensin of uit dwang nie, want God het die blymoedige gewer lief”.

Vrae om oor na te dink:

- Watter deel van jou finansies is vir jou die moeilikste deel om 'n Bybelse verstaan of houding oor te hê?
- Hoe word jou lewe geaffekteer deur van jou finansies weg te gee?
- Wat is vir jou makliker – om jou geld uit te gee of om jou geld te spaar?
- Dink jy God het jou geld nodig? Wat is dit eintlik wat God vra van jou?
- Watter een van die Bybelverse hierbo genoem, sal jy probeer toepas in jou lewe vorentoe, rakende jou geld?

Hoe om 'n Bybelse werk etiek by jou kinders te kweek

W-E-R-K – vir baie, die uiteindelijke vierletterwoord. Sommige bedrieg en steel om dit te vermy. Ander span hulle in en put hulself uit om die fyner dinge te finansier. Sommige werk verskeie werke net om die gesin te voed. Meer as 'n paar eindig angstig, siek of selfs in die tronk! Aan die begin was selfs werk goed. God het vir Adam en Eva 'n groot stuk land met uitstekende grond gegee. Al wat hulle moes doen, was om die perfekte produkte te oes. Toe het sonde in die tuin ingekom - en dit het onkruid gebring.

Nadat Adam en Eva die verbode vrug geëet het, het God vir hulle gesê “...Omdat jy na jou vrou geluister het en geëet het van die boom waarvan Ek jou verbied het om te eet, is die aarde deur jou toedoen vervloek; met swaarkry sal jy daaruit 'n bestaan maak, jou lewe lank; 18die aarde

sal vir jou dorings en dissels laat uitspruit, en jy sal veldplante eet; 19net deur harde werk sal jy kan eet, totdat jy terugkeer na die aarde toe, want daaruit is jy geneem” (Genesis 3:17-19).

Werk is nie wat dit was nie. Maar ons Meester is steeds 'n liefdevolle God wat ons karige pogings seën en aanvul. Die *truuk* is om daardie boodskap deur te bring aan kinders in 'n kultuur wat ons aanspoor om baie geld vinnig te maak deur uit te kyk vir nommer een. Hoe kan ons ons kinders help om 'n diepgaande gevoel van waarde en prestasie in eerlike arbeid te ontdek? Hier is 'n paar voorstelle om jou kinders te help om 'n werksetiek van Bybelse proporsies te ontwikkel.

Hou werk in perspektief... Werk, soos enigiets anders, kan vernietigend wees as dit tot uiterstes geneem word. Om te min te werk, vertel talle Spreuke vir ons, laat mense arm, honger, moeg, vernietigend en verslaaf aan ander. Die apostel Paulus het skinderbekke en inmenger mense aangespoor om te gaan sit en met hulle hande te werk (1 Timoteus 5:13, 2 Tessalonisense 3:11-12).

Aan die ander kant word mense wat te veel werk gewaarsku om hulself te vermoei (Spreuke 23:4) of om vinnige rykdom na te jaag (Spreuke 28:20). Hierdie gedrag trek mense dikwels van God af weg en veroorsaak vir hulle groot hartseer (1 Timoteus 6:10).

'n Sleutelaspek van 'n Goddelike werksetiek is **balans**. Terwyl ons ons kinders oplei om afgeronde lewens te lei wat werk, gesin en stokperdjies insluit, kan ons hulle wys dat selfs die aspekte van die lewe wat die meeste moeite verg, uiters lonend kan wees. Hieronder is net 'n paar van die “*byvoordele*” wat met eerlike arbeid gepaard gaan.

- **Werk byvoordeel #1: Werk laat ons toe om selfstandig en gerespekteer te wees.**

Teks: “Laat dit vir julle 'n saak van eer wees om rustig te lewe, julle met julle eie sake besig te hou en self in julle lewensonderhoud te voorsien, soos ons dit aan julle voorgehou het. 12Dan sal julle eerbare leefwyse die agting van die mense buite die gemeente afdwing, en julle sal van niemand afhanklik wees nie” (1 Tessalonisense 4:11-12).

Modelleer dit: Vertel jou kinders van jou werk. Beter nog, neem hulle werk toe. Laat hulle sien hoe jy met kollegas kommunikeer. Help hulle om te verstaan hoe jy jou daaglikse take verrig.

Leer dit: Ken take toe en dwing die voltooiing daarvan af. Leer verantwoordelikheid deur kinders verantwoordelik te maak vir hul eie items. Moedig jongmense aan in entrepreneuriese pogings, soos om 'n eie besigheid te bestuur of dit nou gras sny is of kar was of om 'n roomys stalletjie te begin in die woonbuurt.

- **Werk Byvoordeel #2: Werk gee ons die reg op 'n eerlike aardse beloning.**

Teks: “'n Arbeider se loon word nie vir hom as 'n guns gegee nie, maar as iets wat hom toekom” (Romeine 4:4).

Modelleer dit: Sê vir jou kinders dat Pa en/of Ma werk toe gaan sodat hulle vir kos en ander benodighede kan betaal. Verduidelik dat jy 'n sekere bedrag geld het om te spandeer op grond van jou verdienste; as jy iets wil hê wat nie in die begroting is nie, moet jy daarvoor spaar.

Leer dit: Vind maniere om die waarde van geld te leer. Bied finansiële aansporings om ekstra take te doen. Help ouer kinders om hul eie begroting te bou.

- **Werk Byvoordeel #3: Werk gee ons die vreugde om ander te help.**

Teks: *“As iemand 'n dief is, moet hy ophou steel; hy moet deur harde werk op 'n eerbare manier self in sy lewensonderhoud voorsien; dan sal hy iets hê om vir die armes te gee”* (Efesiërs 4:28).

“Wie 'n ander voorspoed gun, sal self oorfloed hê.

Wie die dors van ander les, sal self genoeg kry as hy dors is” (Spreek 11:25).

Modelleer dit: Laat jou kinders sien jy gee aan minderbevoorregte mense, liefdadigheidsorganisasies en 'n kerk. Kry die gesin betrokke by diensprojekte - selfs “klein” goed soos om vir 'n siek vriend koekies te bak of om 'n bejaarde buurman se huis skoon te maak/gras te sny/kar te was.

Leer dit: Moedig kinders se betrokkenheid by diens-klubs of jeuggroepe aan. Leer hulle om bejaardes en ander gesagsfigure te respekteer en te eer deur deure oop te maak, beleefd te praat of andersins waardering te toon.

- **Werk Byvoordeel #4: Harde werk lei tot 'n gevoel van tevredenheid aan die einde van die dag.**

Teks: *“Die slaap van die arbeider is soet, of hy min eet of baie, maar die oorfloed van die ryke laat hom onrustig slaap”* (Prediker 5:11).

Modelleer dit: Wees trots en verlustig jou in 'n werk wat jy goed gedoen het ("Kyk na daardie skoon sitkamer/leefarea. Nou is dit 'n plek waarin ek kan ontspan!")

Leer dit: Help kinders om hul passies te ontdek en kanaliseer dit na betekenisvolle aktiwiteite en diens. Wanneer mense streef na 'n opwindende, energieke doelwit, voel die moeite wat nodig is om daardie doel te bereik selde soos “arbeid”.

- **Werk Byvoordeel #5: Goeie werk lei tot welvaart en geleenthede.**

Teks: *“Die luiaard se honger word nie gestil nie; hardwerkende mense het meer as genoeg om te eet”* (Spreek 13:4).

Modelleer dit: Beoefen regverdigheid en integriteit in jou omgang met ander. Streef daarna om hoogs bekwaam in jou veld te wees - selfs al is jy 'n tuisbly-ouer wat geen geldelike vergoeding ontvang nie. As jy 'n bonus tjek of 'n verhoging kry, neem die gesin vir ete; laat hulle weet die fondse was die resultaat van jou goeie werk.

Leer dit: Prys jou kind se hartlike poging, vriendelikheid en integriteit. Toon vreugde wanneer hulle met 'n broer of suster deel of vrywillig in die huis help. Beloon hulle vir volwasse gedrag met klein lekkernye of geleenthede vir “groot kind” aktiwiteite.

Thomas Edison het gesê: *“Opportunity is missed by most because it is dressed in overalls and looks like work”*. Deur ons kinders 'n Goddelike perspektief op werk te bied en hulle te leer hoe om dit nie te vrees nie, bevry ons hulle om in geloof uit te stap, geleenthede na te jaag en drome te volg.